

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ИСТОЧНА ИЛИЦА
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

Војводе Радомира Путника бр. 2. www.istocnailidza.net Тел. 057/317– 870 mail:nacelnik@istocnailidza.net

Број: 01-012-416/20

Датум: 24.03.2020. године

Отворено писмо г. Радовану Вишковићу, команданту Републичког штаба за ванредне ситуације и предсједнику Владе РС: Уведите аутоматски застој у отплати кредита свих физичких и правних лица у РС

Поштовани,

Цијенећи Ваш труд и залагање у овој кризној ситуацији која је захватила Републику Српску, а у вези са појавом пандемије изазваном вирусом корона (COVID-19), имамо обавезу да као локална заједница дамо свој допринос укупним напорима.

Новонастала ситуација, поред обольелих особа, највише погађа и оставља негативан ефекат на привреду и економију уопште, а у крајњој линiji и на запослене, како у приватном тако и у јавном сектору, који представљају важну карику сваког система.

Једна од кључних мјера у сузбијању и ширењу вируса корона јесте смањено кретање, што подразумијева тренутну обуставу рада великог броја привредних субјеката или евентуално рад у смањеном капацитetu.

Мјере које се тренутно примјењују довеле су до смањене потребе за радницима, надамо се само тренутно. Уз све наведено можемо очекивати смањење личних примања запослених у складу са смањеним обимом прихода послодаваца.

Према посљедњим расположивим подацима Централне банке БиХ евидентантан је константан раст кредита пласираних првенствено становништву, а затим и осталим секторима.

У посљедњих 5 година интензивно се повећавала задуженост како привреде тако и становништва, а ако се узме у обзир да преко 75% становништва користи потрошачке ненамјенске кредите, онда можемо закључити да је ситуација овом тренутку благо речено забрињавајућа и реално је очекивати да ћемо у наредном периоду сви осјетити посљедице оваквог стања.

Неупитан је труд Владе РС и Кризног штаба РС на чијем сте челу да тренутну ситуацију учините прихватљивијом и обезбиједите услове за што лакше превазилажење потешкоћа које нас очекују у будућности.

Похвалан је и утицај који сте извршили на Агенцију за банкарство у циљу доношења Одлуке о привременим мјерама за третман кредитних обавеза физичких и правних лица у

банкама и недепозитним финансијским институцијама. Из нашег угла гледано сама Одлука има низ мањавости, а као најважнију издвајамо то што се банкама оставља на волју да, у складу са својим кредитним политикама које су иtekако ригорозне, посебно ако говоримо о банкама у страном валсништву, саме одлучују о томе ко испуњава, а ко не испуњава услове за одобрење мораторијума.

Као што ни новонастали вирус корона не бира своје жртве, тако ни банке не би требало да врше селекцију клијената на начин да једни могу, а други не добити понуђене олакшице. С тим у вези, молимо Вас да искористите свој утицај и огромно лично знање и искуство о начину функционисања приватног сектора, те у координацији са Агенцијом за банкарство обезбиједите доношења мјера које су исте или сличне оним које је донијела Народна банка Србије.

Наведена одлука која је у Србији на снази од 17. марта 2020. подразумијева застој у отплати (мораторијум) свих кредитних обавеза клијента према банци и примјењује се на све клијенте изузев оних који се писмено изјасне да не прихватају понуду о мораторијуму. Наведеном Одлуком је предвиђено да банка клијенту не обрачунава затезну камату на доспјела неизмирена потраживања, нити покреће поступак принудне наплате према дужницима.

Наш приједлог је да мораторијум траје 90 дана почевши од 1. априла 2020. године. У поменутом периоду би се обрачунавала редовна камата која би се по истеку мораторијума приписала главници, рок отплате кредита би се продужио за 90 дана и креирао би се нови отплатни план у којем би услови отплате били незнатно измијењени у односу на иницијалне.

Приједлог је да се зауврат комерцијалне банке ослободе плаћања негативне каматне стопе на вишак резерви депонованих код Централне банке.

Мислимо да наведена мјера не би имала негативан утицај на пословање комерцијалних банака, а на неки начин би представљала примјер друштвено одговорног понашања финансијских институција које на овом простору, у изузетно повољним условима, послују више од 20 година и остварују вишемилионске добити.

У нади да ће наш приједлог наићи на Ваше одобравање, а у жељи да свим привредним субјектима и физичким лицима смањимо неизвјесност са екомског аспекта, унапријед Вам се захваљујем.

